

§24. Тербелмелі қозғалыс

§25. Тербелмелі

қозғалысты сипаттайтын

негізгі шамалар

Тербелістер – деп механикада дененің бірдей уақыт аралығындағы дәлме-дәл немесе жуықтап қайталанып отыратын қозғалысын айтады.

Тербелістердің түрлері:

- МЕХАНИКАЛЫҚ
- ГАРМОНИКАЛЫҚ
- ЭЛЕКТРОМАГНИТТІК
- ЕРКІН
- ЕРІКСІЗ
- ӨШЕТІН

Дененің тепе-теңдік күйден ауытқуын ығысу деп атайды. Ығысуды x әрпімен белгілейді

- Ығысуға пропорционал және оған қарама-қарсы бағытталған күштің әрекетінен болатын механикалық тербелістер гармоникалық тербелістер деп аталады.

Тербелісті сипаттайтын негізгі параметрлер:

- Тербеліс жиілігі
- Тербеліс периоды
- Тербеліс амплитудасы

Дене қозғалысы толығымен қайталанып ортыратын ең аз уақыт аралығын (интервалын) тербеліс периоды деп атайды

- Басқаша айтқанда, тербеліс периоды деп – бір толық тербеліс жасауға кеткен уақыт.

Ол секундпен өлшенеді және T әрпімен белгіленеді.

Бірлік уақыт ішіндегі тербелістер саны тербеліс жиілігі деп аталады.

- ▶ Жиілік нү әрпімен белгіленеді, өлшем бірлігі герц (Гц)
- ▶ $1\text{Гц} = 1\text{с}$

Тербеліс амплитудасы деп
дененің тепе-теңдік күйінен
ең үлкен ығысуының мәнін
айтады

